

Tilburg University

Vechten tegen de papierberg

Renkema, J.

Published in:
Management & Bestuur

Publication date:
1999

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Renkema, J. (1999). Vechten tegen de papierberg. *Management & Bestuur*, nov. 1999, 15-15.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Vechten tegen de papierberg

Jan Renkema

taal

Wat zijn uw antwoorden op de volgende vragen? Hoeveel uur is de gemiddelde ondernemer per week kwijt om alle vragen van de overheid te beantwoorden? Hoeveel kost de bureaucratische papierwinkel per medewerker per jaar?

Met hoeveel procent zijn de totale kosten van de administratieve lasten gestegen tussen 1993 en 1995?

Nieuws! De Commissie Administratieve Lasten heeft een tussenrapport uitgebracht: *De Papierberg Te Lijf*. U krijgt het rapport met een klik op de muis via www.admlasten.nl (niet uitprinten, want dan krijgt u een papierheuvel). Daar vindt u ook de antwoorden: elf uur per week, f 25.000 per jaar en met bijna dertig procent van f 13 miljard naar f 16,5 miljard. Wat stelt de commissie voor? Wij mogen commentaar geven op een vijftiental voorstellen waarmee in totaal zo'n f 2 miljard bezuinigd kan worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een vereenvoudiging van de kentekenregistratie of aan de informatie-uitwisseling rond ziekte en arbeidsongeschiktheid bij uitzendkrachten. Direct uitvoeren die voorstellen, zeg ik. Sterker nog: het had al moeten gebeuren! Maar heeft mijn commentaar zin? Ik vrees van niet. De bureau-craten voor de automobielbranche en het uitzendwezen ontlenuen hun kantoorbestaansrecht voor een groot deel aan de formulierenjungle.

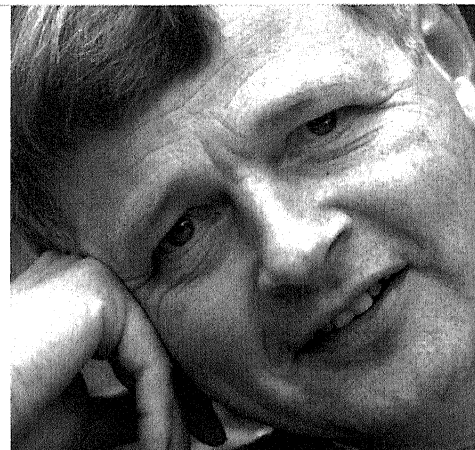
Mij bekreep bij bestudering van dit tussenrapport een angstig voor gevoel. En tijdens het lezen van de volgende passage wist ik plotseling wat er gaat gebeuren als ik niet een krachtig geluid laat horen. Probeer u even mee te lezen.

'Na haar oriëntatie op de aard en omvang van de problematiek is de Commissie tot de conclusie gekomen dat deze het best is aan te pakken door concrete

veranderingstrajecten te entameren in de vorm van zogenaamde beleidsexperimenten. In deze beleidsexperimenten pakken het bedrijfsleven en de betrokken overheidsfunctionarissen in onderlinge dialoog concrete ergernissen aan die het bedrijfsleven veel 'overlast' bezorgen. Doel is daarbij in een coproductie te zoeken naar concrete mogelijkheden om de administratieve organisatie zodanig te veranderen dat een substantiële reductie van de administratieve lasten kan worden bereikt.'

Toen ik mij - stroopzwemmend - door deze woordenbrij had geworsteld, kon ik nog maar één woord uitbrengen: getverderrie! Kijk, zo'n 'onderlinge dialoog', soit. Als mensen gelukkig worden door onderling te dialogiseren, wie ben ik om daarover te vallen? Die 'concrete ergernissen', laat die ook maar zitten. Ik wil graag leren leven met mensen die zich ook abstract kunnen ergeren. En die softe aanhalingstekens rond het woord 'overlast' zijn natuurlijk bedoeld om tegenstanders niet tegen je in het harnas te jagen.

Maar het kan toch niet waar zijn dat met een stijging van bijna dertig procent van de bureaucratisch papierwinkel een commissie bestaande uit topambtenaren, *captains of industry* en burgemeesters van grote steden in alle ernst voorstelt om 'concrete (jawel: alweer!) veranderingstrajecten te entameren in de vorm van beleidsexperimenten'? Zo wordt het alleen maar erger. Ik heb nog nooit een beleidsexperiment gezien dat niet een enorme papierwinkel entameert, c.q. genereert, i.c. oplevert. Is er dan niemand in deze Commissie geweest die eens een socioloog geraadpleegd heeft? Iedereen die wel eens in de boeken van Luhmann of Habermas heeft gebladerd, weet dat elke institutie streeft naar machtsuit-

breiding, en dat zoiets het beste gaat via het tegenovergestelde van vereenvoudiging, dus met extra loketten en nog meer formulieren.

Is er dan niemand in deze Commissie geweest die eens een communicatiespecialist heeft geraadpleegd?

Iedere voorlichter weet dat het probleem vaak zit in de ingewikkeldheid van de regelgeving, en dat je er dus niet komt met een buitenkantbenadering over papiervermindering.

Ik heb nog wel een paar andere adviezen. Elke overheidsinstantie die zich bezondigt aan een nieuwe 'informatie-uitvraag' (term van de Commissie) is verplicht om aan te geven welke oude formulieren daarmee verdwijnen. Bij elk nieuw formulier moet eerst onderzocht worden hoeveel tijd met invullen gemoeid is en of het foutloos kan worden ingevuld zonder hulp van derden. Elk formulier dat periodiek moet worden ingevuld, moet elektronisch worden toegezonden mét de antwoorden van de vorige keer. Stuur u ook uw adviezen in, en doe het snel. De Commissie wil nog voor 2000 een eindverslag indienen. ■

Dr. J. Renkema doceert tekstwetenschap aan de Katholieke Universiteit Brabant en is auteur van onder andere de Schrijfwijzer.